

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Ștefan vodă [Ștefan cel Mare] strâns-a boierii țării și mari și mici și altă curte mărunță dimpreună cu mitropolitul Theoctist și cu mulți călugări, la locul ce se chiamă Direptate și i-a întrebat pre toți: *laste-le cu voie tuturor să le fie domn?* Ei cu toții au strigat într-un glas: *În mulți ani de la Dumnezeu să domnești*. Și (...) cu toții l-au rădicat domn. (...)

Și de acolo luă Ștefan vodă steagul Țării Moldovei și se duse la scaunul Sucevii. Decii, Ștefan vodă gătindu-se de mai mari lucruri să facă, nu cerca să așeze țara, ci de război să [pregătea], că a împărțit oștii sale steaguri și a pus căpitani, care toate cu noroc i-au venit.”

(G. Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*)

B. „Fost-a Mihai Vodă (...) ban de Craiova (...). Acest Mihai Vodă a avut o rudă pe Iani vistierul, care (...) i-a învățit toate lucrurile lui Mihai Vodă (...), chematu-l-a pe Mihai la Poartă, ca să-i câștige domnia Țării Românești (...).

Scris-a Sigismund Báthory, pentru el, lui Sinan pașa (...) și solului Eduard Bartonus*, să facă și el ce va putea, ca Mihai să ia domnia Țării Românești.

Purces-au împreună cu el, la Poartă, și boierii care au trecut, după multe făgăduieli, de partea lui (...).

Șezut-a Mihai mai multă vreme la Poartă și toate cheltuielile lui Mihai le-a plătit Iani (...). După aceia când l-au îmbrăcat cu caftan** în divan, făgăduit-a Mihai înaintea vizirilor*** la [Constantinopol], că va plăti datoria, ce rămăsese de mai înainte.”

(Cronicarul Szamosközy despre Mihai Viteazul)

*ambasadorul Angliei la Constantinopol

**manta, de proveniență orientală, simbol al domniei, în perioada în care domnitorii români erau numiți de sultan

***coordonatori ai administrației civile, controlând veniturile și cheltuielile Imperiului Otoman

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți statul român medieval la care se referă sursa B. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa A, funcția deținută de Theoctist. **2 puncte**
3. Menționați o deosebire dintre atitudinea boierimii față de Ștefan cel Mare, din sursa A, respectiv, față de Mihai Viteazul, din sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține punctul de vedere conform căruia preluarea domniei a fost decisă în statul român, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care combate punctul de vedere conform căruia preluarea domniei a fost decisă în statul român, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
6. Prezentați două tratate internaționale încheiate de români, în Evul Mediu și/ sau la începutul epocii moderne. **6 puncte**
7. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia conflictele militare la care au participat românii sunt o componentă a relațiilor internaționale, în Evul Mediu. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**